

VERSLAG SCHOUWEN APELDOORN EN TWELLO

APELDOORN

Apeldoorn is een overzichtelijk, zeer schoon en efficiënt station. Op het zijperron (spoor 1) en het middenperron (sporen 2, 3 en 4) vertrekken treinen naar vier richtingen. NS rijdt Intercity's en stoptreinen naar Den Haag, Amsterdam, Deventer en Enschede. De Berlijntrein stopt ook in Apeldoorn. De stop- en sneltreinen van Arriva naar Zutphen hebben sinds twee jaar een eigen perron op spoor 2. Het middenperron werd verbreed.

Bewegwijzering, Reisinformatie, Kaartautomaten:

- De vele toegangspoortjes werken prima. Alleen het poortje van Arriva tussen spoor 1 en het restaurant gaat niet open, terwijl reizigers wel als in- of uitgecheckt worden geregistreerd. De stationsmanager geeft het meteen door.
- Ook een NS-vertrekstaat met de treinen naar Enschede die deels onleesbaar is, wordt opgepikt. De reisinformatie van NS en Arriva zijn verder goed.
- De bovenzijde van sommige in- en uitcheckpalen worden steeds viezer en valer van kleur.
- Er zijn voldoende kaartautomaten. Bij de kaartautomaat op spoor 1 ontbreekt een afdakje of overkapping.

Reinheid:

- De perrons en trappen zijn overwegend schoon. Bij sommige prullenbakken zijn smetplekken. En er is een beetje vogelpoep op een trap en onder de

dwarsbalken van de overkapping. Stroken met pinnen mogen niet meer gebruikt worden vanwege de vogelbescherming. NS overweegt de inzet van 'vangkooien' tegen de duiven.

- De twee toiletten aan spoor 1 zijn schoon. De displays met instructies voor de toegang en betaling zijn door de felle zon slecht leesbaar.
- Het licht in het rechter toilet is defect. De stationsmanager belt het meteen door. Het toilet wordt direct buiten dienst gesteld.
- Het noordelijke stationsplein heeft een 'Veluwse' uitstraling door de geelgrijze stenen bestrating en de aanwezigheid van enkele grove dennenbomen. Ook het kunstwerk voor het stationsgebouw, *Reizend zand* van Giny Vos uit 2007, draagt hieraan bij. Het paneel is 10x4 meter met 1,3 miljoen oranjegele leds die verstuvende zandduinen uitbeelden.
- Het voorplein en ook de perrons bevatten verder weinig groen. Het plein aan de zuidzijde van het station heeft wel een weelderige, groene uitstraling.
- Het afvalstation tussen het stationsplein en spoor 1 wordt beheerd door NS zelf en regelmatig schoongemaakt.
- Een ruit in de afscheiding naast het stationsgebouw is nog heel, maar wel vernield. Die zal binnenkort worden hersteld.

Toegankelijkheid:

- De blinde geleidelijnen zijn onlangs aangevuld en hersteld, na de reconstructie van het station twee jaar geleden. Ze zijn zeker volledig maar geven de gebruiker niet altijd de meest efficiënte route.
- Zeer functioneel zijn de kleine hellingbanen op het perron van spoor 1.
- Bij minimaal een leuning per perron is informatie in braille aanwezig.

- Tegels, met name net buiten de incheckzone liggen erg ongelijk. Er is zeker gevaar op struikelen.
- Er is een lange wachttijd voordat een lift gaat bewegen.
- De spraak informatie in de liften is niet altijd volledig. Bij voorbeeld: 'Niveau 0, uitgang links' terwijl er ook rechts een uitgang is.

Comfort en Sociale veiligheid:

- In het stationsgebouw van NS, uit 1876, is een vestiging van Albert Heijn en het Grand Café Station Royaal. Dat is open van maandag tot vrijdag van 9.00 tot 17.00 uur. In samenwerking met Rosales Zorg bieden ze vanuit Station Royaal begeleidingstrajecten voor jongeren met afstand tot de arbeidsmarkt. Het interieur ziet er prachtig uit. Op de bovenste verdieping zijn vergaderruimten.
- Op het voorplein mist een metalen prullenbak een deksel. Waarschijnlijk gestolen. Ook maakt iemand met een sleutel een prullenbak open op zoek naar blikjes!
- De perronoverkappingen, over de gehele diepte van de perrons, bieden voldoende beschutting tegen regen en wind. Er zijn ookabri's met zitbanken.
- Beide perrons bieden redelijk wat zitgelegenheid: twee bankjes onder de overkapping en een onoverdekt op de perrons. Onder de overkapping bestaat de zitgelegenheid grotendeels uit 'zitbalken' aan balustrade langs de trappen naar de stationstunnel. Deze zijn niet voor iedere reiziger geschikt.
- De fietsgoten bij de trappen naar en uit de stationstunnel zijn te dicht op de tunnelwanden aangebracht. Fietsen met fietstassen moeten bij gebruik van de goten zeer schuin worden gehouden.
- In de stationstunnel zijn bij de verbouwing in 2022 de oude reclamebakken vervangen door lichtbakken met foto's van de natuurrijke omgeving van Apeldoorn. Deze kunstwerken van Valerie van Leersum zijn voorzien van QR-codes waarmee informatie over de locaties verkregen kan worden.

Fietsenstallingen:

Noordzijde:

- Deze fietsenstalling omvat een begane grond en een bovenverdieping die toegankelijk is met een trap met fietsgoten.

- De fietsen op de begane grond staan keurig in de rekken, maar het is wel overvol. Er zijn amper 'kwakfietsen'. De gemeente controleert elk kwartaal op weesfietsen en elke werkdag zijn in de ochtendspits medewerkers aanwezig om reizigers te helpen. Helaas stopt deze succesvolle aanpak volgend jaar vanwege bezuinigingen.
- De fietsenstalling maakt een verouderde en rommelige indruk. Vooral in de hoeken van de stalling hopen zich vuil en bladeren op. Ook liggen op meerdere plaatsen glasscherven tussen de fietsen. De stationsmanager regelt een extra schoonmaakbeurt.
- De bovenverdieping heeft nog veel open stallingsplekken.
- Er zijn beperkt plekken voor scooters en buitenmodel fietsen, zoals bakfietsen, beschikbaar.

Zuidzijde:

- Deze stalling ziet er goed uit. Wel zijn er enkele weesfietsen.
- Bij de fietsenstalling staat een bord waarop vermeld staat dat de stalling alleen bedoeld is voor treinreizigers. Dit om het gebruik van scholieren van het ROC iets verderop te voorkomen.

Bewaakte stalling:

- Een prachtige stalling! Er zijn veertien dubbeldeks rijen en aparte plekken voor buitenmodel-fietsen en bakfietsen. Ook zijn er meer dan voldoende OV-fietsen. Er zijn nog veel plekken beschikbaar. Wellicht heeft het maken met de aangekondigde staking in het openbaar vervoer, die uiteindelijk niet doorging. Reizigers zijn thuis gaan werken of hadden al gekozen voor een ander type vervoer. Normaal zit de stalling op werkdagen goed vol.
- Er zijn twee medewerkers aanwezig voor hulp aan reizigers en er is een fietsreparatie werkplaats.
- De bewaakte fietsenstalling is recent geautomatiseerd. De *bikelanes* werken goed. Er zijn weinig 'illegale' doortochten (dan gaat een signaal af). De zijkanten van de ingang zijn afgeschermd met borden. Het is de toegang voor de medewerkers van de stalling. Zo wordt voorkomen dat reizigers er gebruik van maken. Klaphekjes moeten daar nog geplaatst worden.

Busstation:

- De dynamische DRIS-panelen boven de haltes zijn defect. Er is een tijdelijke voorziening getroffen: een aparte infozuil aan de rand van het busstation, zichtbaar vanaf het treinstation en het voorplein. Een gedeelte van het scherm is aan één kant uitgevallen. Er naast hangen in een vitrinekast de dienstregelingen van de bussen.
- Grote gele vakken geven de looproute voor reizigers naar de perrons aan.
- Er zijn geleidelijnen aanwezig tussen station en busstation en op de perrons.
- De perrons hebben voldoende breedte en zijn goed toegankelijkheid met rolstoelen. Alhoewel rondom de bomen langs de perrons roosters het manoeuvreren bemoeilijken.
- Elk perron wordt afgeschermd van de aangrenzende halte door glaspanelen met een afdakje, een soort abri's. Het oogt erg ouderwets. Op meerdere plekken staan lantaarnpalen, soms een beetje in de weg.
- Er zijn plannen om het busstation te verplaatsen naar de zuidzijde van het station. Er wordt daarom niet meer geïnvesteerd in verbeteringen zoals nieuwe abri's op de perrons. Er zijn geen plannen om het nieuwe busstation om te bouwen tot een kopstation.

TWELLO

Het kleine station scoort met een 7,8 hoog in de recente stationsmonitor: een derde plek in Gelderland. Dat is duidelijk waarneembaar. Het station is open, overzichtelijk, zeer goed toegankelijk, er is veel sociale controle door woningen en winkels en er zijn mooie en functionele perronkappen.

Bewegwijzering, Reisinformatie, Kaartautomaten:

- Aan de centrumzijde is een kaartautomaat aanwezig in een glazen abri met een afdakje.
- In een brede glazen kast hangen aan een kant de dienstregelingen van de treinen naar Apeldoorn en richting Deventer, Almelo en Enschede. De aanwezige spoorkaart aan de andere zijde is sterk verouderd. De stationsmanager regelt de vervanging.
- Een plattegrond van het dorp is niet aangetroffen. De gemeente pikt het op.

Reinheid:

- Het stationsplein en de beide perrons zien er erg schoon uit.

Toegankelijkheid:

- De geleidelijnen voor blinden en slechtzienden op het voorplein en de perrons zijn prima.
- Opvallend en zeer functioneel zijn de vier gele geribbelde tegels voor de in- en uitcheckpalen en de alarmzuil.

Comfort en Sociale veiligheid:

- Er zijn op de beide perrons voldoende zitbankjes.

- De fraai vormgegeven over het hele perron hangende perronkappen beschermen voldoende tegen regen en wind.
- Bij de spoorwegovergang ten oosten van het station zijn aan elke kant van het spoor detectiecamera's aangebracht om een beeld te krijgen van het illegaal oversteken door voetgangers en fietsers. Op basis van deze informatie zal het toezicht worden verscherpt. Auto's die door het rode knipperlicht rijden, worden bekeurd.
- Zo'n vier jaar geleden werd het stationsplein van Twello opnieuw ingericht en van een kunstwerk voorzien. Herman Lamers maakte een groot aluminium beeld van een kraaiachtige vogel met een jongetje op zijn rug. Het geheel staat op een spoortrolley en verwijst naar het rangeerterrein dat ooit op deze plek lag.

Fietsenstallingen:

- De fietsenstalling aan de zuidoostzijde van het station is overvol met op diverse plekken weesfietsen buiten de rekken. De gemeente handhaaft hierop, maar niet frequent. Er wordt binnenkort weer actie ondernomen.
- Bij de stalling aan de zuidwestzijde is nog wel plek. Hier zijn ook voldoende fietskluizen. OV-fietsen zijn er nog niet.
- De stallingen zijn niet voorzien van speciale plekken voor buitenmodel fietsen en scooters. Deze worden nu buiten de stallingen geplaatst, alhoewel een bord aangeeft dat dit niet is toegestaan.

Busstation:

- Het busstation ligt aan de andere kant van de Stationstraat. Er stoppen hier drie buurtbussen, één belbus naar Epe en een lijnbus naar Apeldoorn.
- De twee busperrons zijn toegankelijk voor rolstoelen. Op een perron staat een bankje op het andere perron een bankje onder een glazenabri.
- Een groenstrook ontnemt de zichtbaarheid van het busstation.
- Om het busstation te kunnen bereiken dient de redelijk drukke Stationsstraat overgestoken te worden. Ook de halte van de buslijn naar Apeldoorn ligt aan een drukke weg, de Veilingstraat. Zebrapaden zijn niet aanwezig.
- Er lopen wel geleidelijnen tussen treinstation en busstation.
- Er is een verouderde overzichtskaart met alle buslijnen erop. De kaart is echter geplaatst tegen een groenstrook met hoge begroeiing en valt amper in het zicht. Op de kaart ontbreken de vertrekstaten van de bussen. Deze zijn wel op de haltepalen op de perrons bevestigd.
- Er zijn geen verwijsborden vanaf het treinstation naar het busstation en visa versa.

DEELNEMERS AAN DE SCHOUWEN OP DONDERDAG 12 JUNI 2025:

ROCOV Gelderland

Gemeente Apeldoorn: senior adviseur afdeling Omgevingsbeleid, regisseur o.r.

Gemeente Voorst: adviseur Verkeer

NS: regiodirectie Noordoost, stationsmanagers

ProRail: regiodirectie Noordoost, Assetmanager stations

Provincie Gelderland: concessiemanager trein